

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v září a říjnu 2008

ZÁŘÍ

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla **meziměsíčně** v září 2008 vyšší o 0,9 %.

Meziroční index průmyslové produkce v září 2008 byl 109,6 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů činil index 103,4 %. Září 2008 mělo ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 3 pracovní dny více. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byl index 104,1 %.

K růstu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek k růstu průmyslu celkem 2,9 procentního bodu, růst o 17,5 %), výroba koksu, rafinérské zpracování ropy (příspěvek 2,0 p. b., růst o 105,4 %) a výroba dopravních prostředků a zařízení (příspěvek 1,7 p. b., růst o 7,8 %). Výsledky odvětví výroba koksu, rafinérské zpracování ropy ovlivnila mimořádně nízká srovnávací základna v předchozím roce (odstávka výrobního zařízení).

Průmyslová produkce poklesla v odvětvích výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (příspěvek -0,3 p.b., pokles o 4,9 %), zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků (příspěvek -0,1 p.b., pokles o 4,5 %) a výroba textilií, textilních a oděvních výrobků (příspěvek -0,05 p.b., pokles o 1,9 %).

V září 2008 se zvýšila produkce v hlavních průmyslových seskupeních: výroba pro dlouhodobou spotřebu (o 21,6 %), výroba energií (o 18,9 %), pro mezispotřebu (o 10,0 %) a pro investice (o 8,3 %). Produkce v hlavním průmyslovém seskupení výroba pro krátkodobou spotřebu byla na úrovni září 2007.

Tržby z průmyslové činnosti ve stálých cenách (rok 2000) se meziročně zvýšily o 8,9 % (v běžných cenách o 7,8 %), po očištění od vlivu počtu pracovních dnů byly tržby vyšší o 2,9 % a po očištění od sezónních vlivů vzrostly tržby o 3,5 %. K růstu tržeb z průmyslové činnosti nejvíce přispěla výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek k růstu průmyslu celkem 2,8 p.b., růst o 16,1 %), výroba dopravních prostředků a zařízení (příspěvek 1,7 p.b., růst o 7,8 %) a výroba koksu, rafinérské zpracování ropy (příspěvek 1,3 p.b., růst o 88,3 %). Tržby z průmyslové činnosti poklesly nejvíce v odvětvích těžba energetických surovin (příspěvek -0,2 p.b., pokles o 10,6 %), zpracování dřeva, výroba dřevařských výrobků (příspěvek -0,1 p.b., pokles o 4,5 %) a výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků (příspěvek -0,1 p.b., pokles o 0,7 %).

Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se zvýšily reálně o 11,0 %, v běžných cenách o 2,5 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků (v b.c.) činil 48,1 %.

Tržby z průmyslové činnosti podniků pod zahraniční kontrolou se reálně zvýšily o 8,1 % (v běžných cenách o 4,6 %). Jejich podíl na celkových tržbách (v b.c.) činil 59,2 %. Tržby z přímého vývozu u těchto podniků reálně vzrostly o 10,3 % (v b.c. o 1,9 %). Jejich podíl na celkových tržbách těchto podniků (v b.c.) činil 75,8 %.

Průměrný počet zaměstnaných osob v průmyslu se v září 2008 meziročně snížil o 10,1 tis. osob (tj. o 0,9 %). Průměrný počet zaměstnaných osob poklesl nejvíce ve výrobě textilií, textilních a oděvních výrobků (o 13,3 %), ve výrobě usní a výrobků z usní (o 8,5 %) a ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody (o 7,3 %). Vzrostl v odvětvích výroba dopravních prostředků a zařízení (o 3,9 %), výroba pryžových a plastových výrobků (o 3,7 %) a výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení (o 1,9 %).

Průměrná měsíční nominální mzda v září 2008 byla 21 841 Kč a meziročně vzrostla o 8,6 %. Průměrná hodinová mzda byla 147,7 Kč a snížila se o 1,2 %. Produktivita práce v průmyslu vzrostla o 10,2 %, hodinová produktivita byla vyšší o 0,5 %. Tyto výsledky ovlivnil vyšší počet pracovních dnů (+3 dny), což potvrdil i růst počtu odpracovaných hodin o 9,0 %.

Nové zakázky v průmyslových podnicích ve vybraných odvětvích uzavřené v září 2008 dosáhly hodnoty 157,3 mld. Kč v b.c., z toho ze zahraničí 97,1 mld. Kč. Meziroční index nových zakázek celkem činil 97,3 %, z toho u nových zakázek ze zahraničí 92,2 %. Nové zakázky ze zahraničí nejvíce poklesly v odvětvích výroba motorových vozidel (příspěvek -5,4 p.b., pokles o 16,2 %), výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek -3,9 p.b., pokles o 21,8 %) a výroba

kancelářských strojů a počítačů (příspěvek -1,1 p.b., pokles o 28,8 %). Nové zakázky ze zahraničí nejvíce rostly v odvětvích výroba rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů (příspěvek 3,2 p.b., růst o 70,3 %), výroba základních kovů a hutních výrobků (příspěvek 1,2 p. b., růst o 15,8 %) a výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken (příspěvek 0,5 p.b., růst o 8,4 %).

Stavebnictví

Celková stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v září **meziměsíčně** reálně o 0,8 % vyšší.

Celková stavební produkce v září meziročně vzrostla ve stálých cenách o 9,2 %, po vyloučení vlivu pracovních dní vzrostla o 4,4 % (v září 2008 bylo o 3 pracovní dny více). Pokračoval růst produkce inženýrského stavitelství jak na nové výstavbě, rekonstrukcích a modernizacích, tak i na opravách a údržbě. U pozemního stavitelství naopak přetrvával pokles produkce zejména u nové výstavby.

Stavební práce podle dodavatelských smluv u podniků s 20 a více zaměstnanci meziročně vzrostly ve stálých cenách o 8,6 %. Stavební práce na nové výstavbě, rekonstrukci a modernizaci vzrostly o 8,1 % (příspěvek 6,8 procentního bodu), v tom pozemní stavitelství kleslo o 3,7 % (příspěvek -2,0 p.b.) a inženýrské stavitelství vzrostlo o 27,9 % (příspěvek 8,8 p.b.). Zvýšení zaznamenaly opravy a údržba o 25,1 % (příspěvek 2,7 p.b.) a ostatní práce o 60,4 % (příspěvek 0,2 p.b.). Stavební práce v zahraničí klesly o 22,8 % (příspěvek -1,1 p.b.).

Počet zaměstnanců ve stavebních firmách, které měly 20 a více zaměstnanců, klesl o 0,2 %^{*)} proti září roku 2007. Průměrná nominální měsíční mzda zaměstnanců byla 24 073 Kč a meziročně se zvýšila o 10,8 % (reálná mzda vzrostla o 3,9 %). Průměrná hodinová mzda byla 153 Kč a proti stejnému období 2007 klesla o 1,0 %. Produktivita práce na jednoho zaměstnance vzrostla o 8,9 % a na jednu odpracovanou hodinu se snížila o 2,7 %. Vzhledem k vyššímu počtu pracovních dní bylo odpracováno o 11,6 % více hodin.

Stavební úřady v září 2008 vydaly 11 003^{**)} stavebních povolení, jejichž počet klesl o 4,0 %, v tom 6 422 povolení bylo pro nové stavby a 4 581 povolení pro změny dokončených staveb. U nových staveb byl meziroční růst stavebních povolení u budov nebytových o 14,4 % a u budov bytových o 9,5 %. Pokles nastal u staveb na ochranu životního prostředí o 34,2 % a u ostatních staveb o 3,1 %. U změn dokončených staveb byl nejvyšší nárůst stavebních povolení u ostatních staveb o 31,4 %.

Orientační hodnota staveb povolených v září 2008 byla 34,6 mld. Kč a ve srovnání se stejným obdobím 2007 vzrostla o 36,9 %. Novou výstavbou vzniknou stavby v hodnotě 23,0 mld. Kč (nárůst o 29,0 %, příspěvek 20,5 procentního bodu). Změnou dokončených staveb vzniknou stavby v hodnotě 11,6 mld. Kč (pokles o 56,0 %, příspěvek 16,4 p.b.).

Orientační hodnota u nové výstavby ve srovnání se stejným obdobím 2007 vzrostla u všech směrů nové výstavby, a to u budov nebytových o 60,4 % (příspěvek 9,7 p.b.), pro životní prostředí o 48,3 % (příspěvek 4,4 p.b.), u ostatních staveb o 33,3 % (příspěvek 3,9 p.b.), u budov bytových o 7,3 % (příspěvek 2,5 p.b.). Nárůst orientační hodnoty u změn dokončených staveb nejvíce ovlivnil vývoj u staveb ostatních, u nichž orientační hodnota vzrostla více než trojnásobně zejména vlivem nízké srovnávací základny v roce 2007.

Stavební úřady povolily výstavbu 4 072 bytů, což bylo o 91 bytů více než v září 2007 (růst o 2,3 %). Z toho novou výstavbou vznikne 3 607 bytů (o 92 bytů více) a změnou dokončených staveb 465 bytů (o 1 byt méně). Orientační hodnota nově povolených bytů v bytových domech byla 9,7 mld. Kč. Dále povolily výstavbu budov s podlahovou plochou 773,3 tis. m² (nárůst o 6,8 %), v tom u nebytových budov vzrostla o 9,9 % (příspěvek 3,7 p.b.) a u bytových budov o 5,0 % (příspěvek 3,1 p.b.). Průměrná podlahová plocha bytů u nové výstavby byla 123,3 m² s orientační hodnotou 20,8 tis. Kč za 1 m².

^{*)} Ukazatele o zaměstnanosti jsou sledovány u podniků s 20 a více zaměstnanci. V průměrném evidenčním počtu zaměstnanců nejsou zahrnuti zaměstnanci, které pro stavební podniky pracují přes agentury práce.

^{**)} Od 1. 1. 2007 platí nový zákon č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který zejména v paragrafech 103 a 104 upravuje nově problematiku „vydávání stavebních povolení“. Tato nová úprava může ovlivnit absolutní hodnoty časových řad u nové výstavby a u změn dokončených staveb, zejména v počtu stavebních povolení a jejich orientační hodnoty u nebytových budov, staveb pro životní prostředí a ostatních staveb.

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby v maloobchodě bez motoristického segmentu vzrostly v září meziměsíčně reálně o 0,7 % a meziročně o 1,2 %. Bez očištění se tržby zvýšily o 4,7 %, v tom za potraviny o 0,2 % a za nepotravinářské zboží o 7,5 % (nejvyšší růst za posledních deset měsíců, ovlivněný ovšem vyšším počtem pracovních dnů). V motoristickém segmentu sezónně očištěné tržby vzrostly meziměsíčně reálně o 1,0 %, meziročně o 3,6 % a bez očištění o 8,5 %. Za ubytování a stravování se sezónně očištěné tržby meziměsíčně zvýšily o 0,6 % a neočištěné meziročně klesly o 1,6 %.

Sezónně očištěné tržby v maloobchodě (OKEČ 52) vzrostly v září meziměsíčně reálně o 0,7 %, v tom za potraviny o 0,6 % a za nepotravinářské zboží o 0,7 %. Meziměsíční růst trendové složky, který předchozích 12 měsíců dosahoval 0,1 %, resp. 0, 0 %, se zvýšil na 0,2 %.

Meziročně po očištění o vliv pracovních dnů, kterých bylo v září 2008 o tři více než ve stejném měsíci 2007, vzrostly tržby reálně o 1,9 %, po očištění navíc i o sezónní vlivy o 1,2 %. Sezónně neočištěné tržby se zvýšily o 4,7 %, v tom za prodej potravin o 0,2 % a za prodej nepotravinářského zboží o 7,5 %.

Největší podíl na celkovém přírůstku tržeb měly v září specializované prodejny s ostatním nepotravinářským zbožím, dále specializované prodejny elektroniky, elektrických přístrojů, nábytku a dalšího zboží pro domácnost a prodejny drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží. Nejrychleji rostl podílově málo významný maloobchod provozovaný prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby. Vysoký růst zaznamenal také prodej ve specializovaných prodejnách drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží, kde se projevil především vliv nízké základny loňského září, kdy tržby za tento měsíc byly v rámci 1. až 3. čtvrtletí nejnižší, kdežto v letošním roce čtvrté nejvyšší.

Cenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 103,2 %. Nejvyššího růstu dosáhly ceny v prodejnách potravin, v tom ve specializovaných o 8,5 %, v nespecializovaných o 6,9 %. V prodejnách drogistického, farmaceutického a kosmetického zboží se ceny zvýšily o 5,3 %, ve stánkovém a ostatním prodeji provozovaném mimo prodejny o 4,1 %, v nespecializovaných prodejnách s převahou nepotravinářského zboží o 2,5 %. Naopak v zásilkovém obchodě se ceny snížily o 1,3 %, v prodejnách potřeb pro domácnost a použitého zboží o 1,2 % a textilu a obuvi o 0,7 %. Nezměnily se ceny za ostatní nepotravinářské zboží.

V motoristickém segmentu (OKEČ 50) sezónně očištěné tržby vzrostly meziměsíčně reálně o 1,0 % a meziročně o 3,6 %. Neočištěné tržby se meziročně zvýšily o 8,5 %, v tom za prodej a opravy motorových vozidel o 9,2 % a za prodej pohonných hmot o 7,4 %.

V maloobchodě včetně motoristického segmentu (OKEČ 52 + 50) se sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně zvýšily o 0,8 % a meziročně o 2,0 %. Sezónně neočištěné tržby vzrostly meziročně o 3,3 %.

V ubytování a stravování (OKEČ 55) se sezónně očištěné tržby meziměsíčně reálně zvýšily o 0,6 %. Sezónně neočištěné tržby klesly meziročně o 1,6 %. V ubytovacích zařízeních o 5,8 % klesly, zatímco ve stravovacích zařízeních vzrostly o 0,1 %.

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů vzrostl v září meziročně v běžných cenách vývoz o 5,1 % a dovoz o 6,8 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 10,9 mld. Kč, který byl meziročně o 2,8 mld. Kč nižší. Pozitivně saldo ovlivnil především růst aktiva v obchodě s polotovary a materiály o 1,1 mld. Kč, negativně působil hlavně vzestup deficitu v obchodě s minerálními palivy o 2,8 mld. Kč a pokles aktiva v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 2,1 mld. Kč.

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění vývoz zvýšil o 1,8 %, dovoz klesl o 9,8 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 1,1 % a pokles dovozu o 0,6 %.

Meziročně se v běžných cenách zvýšil vývoz o 5,1 % a dovoz o 6,8 %. Tempo růstu dovozu bylo vyšší než tempo růstu vývozu poprvé od února 2008. Obrat zahraničního obchodu ve výši 436,6 mld. Kč byl druhým nejvyšším (po dubnu) v letošním roce. V září 2008 bylo o 3 pracovní dny více než ve stejném měsíci předchozího roku. Vlivem posílení koruny rostl zahraniční obchod rychleji v přepočtu na eura (vývoz o 18,3 % a dovoz o 20,3 %) a na dolary (vývoz o 22,4 % a dovoz o 24,5 %) než v korunách.

Obchodní bilance skončila přebytkem 10,9 mld. Kč, který byl meziročně o 2,8 mld. Kč nižší. Zářijová bilance je kladná nepřetržitě od roku 2005. Se státy EU bylo saldo aktivní 45,7 mld. Kč, se státy mimo EU pasivní 34,8 mld. Kč. Příznivý vliv na bilanci měl růst přebytku v obchodě

s polotovary a materiály o 1,1 mld. Kč a surovinami o 0,8 mld. Kč. Snížil se deficit obchodu s potravinami a živými zvířaty o 0,3 mld. Kč a přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s nápoji a tabákem o 0,3 mld. Kč. Prohloubil se naopak schodek obchodu s minerálními palivy o 2,8 mld. Kč a chemickými výrobky o 0,2 mld. Kč a kleslo aktivum v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 2,1 mld. Kč. U bilance obchodu se stroji a dopravními prostředky došlo k poklesu přebytku o 0,2 mld. Kč.

Celkový vývoz strojů a dopravních prostředků vzrostl o 0,4 % (o 0,5 mld. Kč). Nejvíce se zvýšil vývoz elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 0,6 mld. Kč), zatímco největší pokles zaznamenala výpočetní technika (o 2,1 mld. Kč). Vývoz silničních vozidel stoupl pouze o 0,2 mld. Kč. Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků vzrostl o 0,8 % (o 0,7 mld. Kč), z čehož nejvíce stoupl dovoz silničních vozidel (o 0,8 mld. Kč) a strojního zařízení pro určitá odvětví průmyslu (o 0,5 mld. Kč). Dovoz minerálních paliv vzrostl o 30,5 % (o 4,9 mld. Kč), zejména v důsledku vyššího dovozu ropy (hodnotově o 45,7 %, naturálně o 6,3 %). Dovoz zemního plynu v hodnotovém vyjádření vzrostl o 31,4 %, v naturálním klesl o 5,8 %. Vývoz minerálních paliv se zvýšil o 39,1 % (o 2,1 mld. Kč).

Z **teritoriálního hlediska** vzrostlo kladné saldo se státy EU o 8,0 mld. Kč, se státy mimo EU se schodek zvýšil o 10,8 mld. Kč. Přebytek se zvýšil v obchodě s Německem o 4,0 mld. Kč, Slovenskem o 2,2 mld. Kč, Rakouskem o 1,2 mld. Kč, Nizozemskem o 1,1 mld. Kč, Ukrajinou o 0,9 mld. Kč, Polskem a Finskem (shodně o 0,7 mld. Kč). Deficit se prohloubil v obchodě s Čínou o 3,4 mld. Kč, Ruskem o 3,0 mld. Kč a přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance se Spojenými státy o 0,9 mld. Kč. Přebytek klesl v obchodě se Španělskem o 0,8 mld. Kč, Belgií o 0,7 mld. Kč a Norskem a Itálií (shodně o 0,6 mld. Kč).

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci zvýšil vývoz o 5,9 % a dovoz o 4,8 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 105,1 mld. Kč, které bylo o 29,9 mld. Kč vyšší.

Příznivě se vyvíjela bilance obchodu se stroji a dopravními prostředky (růst aktiva o 50,1 mld. Kč), polotovary a materiály (vzestup přebytku o 8,5 mld. Kč), potravinami a živými zvířaty (snížení deficitu o 5,6 mld. Kč), surovinami nepoživatelnými (přírůstek kladného salda o 2,2 mld. Kč) a nápoji a tabákem (zlepšení bilance o 2,2 mld. Kč přechodem z pasiva do aktiva). Prohloubením deficitu se zhoršila bilance obchodu s minerálními palivy o 28,9 mld. Kč a chemickými výrobky o 5,8 mld. Kč a u bilance obchodu s průmyslovým spotřebním zbožím kleslo aktivum o 4,1 mld. Kč.

Z **teritoriálního hlediska** byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 96,1 mld. Kč, se státy mimo EU schodek obchodu vzrostl o 66,2 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Nizozemskem o 23,9 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 16,6 mld. Kč, Francií o 12,5 mld. Kč, Polskem o 9,8 mld. Kč, Slovenskem o 8,9 mld. Kč, Itálií o 7,9 mld. Kč a Rumunskem o 7,0 mld. Kč. Prohloubil se schodek obchodu s Čínou o 31,7 mld. Kč, Japonskem o 12,0 mld. Kč, Ruskem o 9,6 mld. Kč, Spojenými státy o 6,1 mld. Kč a Koreou o 5,6 mld. Kč. Přebytek se snížil v obchodě se Španělskem o 5,1 mld. Kč a Maďarskem o 4,0 mld. Kč.

V **lednu až září** vzrostl vývoz o 4,1 % a dovoz o 3,3 %. Přebytek obchodní bilance 87,2 mld. Kč byl meziročně o 17,2 mld. Kč vyšší.

ŘÍJEN

Spotřebitelské ceny

Celková hladina spotřebitelských cen se v říjnu proti září nezměnila. Meziměsíční vývoj spotřebitelských cen byl výsledkem zvýšení cen v oddílech bydlení a odívání a obuv, které bylo kompenzováno poklesem cen zejména v oddíle doprava. Meziroční růst spotřebitelských cen zpomalil v říjnu na 6,0 % (ze 6,6 % v září).

Na **meziměsíční** růst spotřebitelských cen působilo hlavně zvýšení cen zemního plynu o 10,0 % a tepla a teplé vody o 1,9 %. V oddíle odívání a obuv se zvýšily ceny oděvů o 1,7 % a obuvi o 1,4 % vlivem nových kolekcí zimního oblečení a bot. Ceny tabákových výrobků vzrostly o 1,0 %. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje byly vyšší především ceny plodové zeleniny o 20,3 %, běžného pečiva o 3,4 %, rýže o 1,2 %, vajec o 2,2 %, čaje o 2,6 %.

Opačný vliv na vývoj cenové hladiny mělo čtvrtý měsíc pokračující snižování cen pohonných hmot, které v říjnu činilo 4,6 %. Cena benzinů Natural 95 byla nejnižší od dubna 2007, cena motorové nafty se dostala na dvanáctiměsíční minimum. Pokles cen o 5,6 % zaznamenaly ceny osobních

automobilů. V oddíle rekreace a kultura klesly mimosezónní ceny dovolených s komplexními službami o 2,1 %. Z potravin klesly zejména ceny jablek o 17,1 %, chleba o 5,4 %, másla o 2,3 %, brambor o 4,3 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,2 % a ceny služeb klesly o 0,2 %.

Vývoj spotřebitelských cen v říjnu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	0,0	Zdraví	1,8	-0,1
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	0,6	Doprava	11,4	-3,2
Odívání a obuv	5,2	1,6	Pošty a telekomunikace	3,9	-0,6
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	1,3	Rekreace a kultura	9,9	-0,4
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	-0,2	Vzdělávání	0,6	0,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,2
			Ostatní zboží a služby	6,3	-0,1

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v říjnu o 6,0 %, což je o 0,6 procentního bodu méně než v září. Jedná se o zatím nejnižší meziroční růst cen v letošním roce a nejvýraznější zpomalení inflace od října 2006. Tento vývoj ovlivnily zejména ceny v oddílech doprava a potraviny a nealkoholické nápoje. V dopravě došlo ke změně meziročního cenového vývoje z růstu o 2,7 % v září na pokles o 0,7 % v říjnu. Důvodem byly jednak ceny pohonných hmot, které v říjnu byly nižší o 0,4 % (v září růst o 4,3 %), jednak prohloubení poklesu cen automobilů ze 4,8 % v září na 10,2 % v říjnu. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje zmírnil cenový růst chleba na 17,8 % (21,8 % v září), mouky na 26,5 % (40,5 % v září), těstovin na 8,6 % (18,7 % v září). Ceny mléka byly v říjnu nižší než loni o 2,8 % (v září růst o 12,6 %) a ceny čerstvého másla klesly o 21,6 % (v září pokles o 7,6 %).

Zrychlení cenového růstu nastalo v oddíle bydlení, kde vzrostly ceny zemního plynu o 33,9 % (27,5 % v září), elektřiny o 9,5 %, tepla a teplé vody o 12,6 %, tuhých paliv o 16,0 %. Čisté nájemné vzrostlo o 14,8 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 22,3 % a v bytech s tržním nájemným o 3,1 %. Ceny tabákových výrobků vzrostly o 14,0 % (13,1 % v září).

Nižší než loni byly ceny odívání o 0,7 %, přístrojů a spotřebičů pro domácnost o 1,7 %, audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 12,7 %. Z potravin byly nižší ceny ovoce o 7,0 %, brambor o 6,5 %, plodové zeleniny o 10,0 %, cukru o 4,8 %. V oddíle pošty a telekomunikace klesly ceny mobilních telefonů a ceny telefonických a telefaxových služeb.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 4,7 % a ceny služeb o 8,0 %. Úhrnný index spotřebitelských cen bez hypotetického nájemného byl meziročně vyšší o 5,9 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v září 6,6 %, což je o 0,2 procentního bodu více než v září 2008.

Výrobní ceny

Meziměsíčně klesly ceny zemědělských výrobců o 3,9 % a průmyslových výrobců o 1,2 %. Vzrostly ceny stavebních prací o 0,2 % a tržních služeb o 0,7 %.

Meziročně byly ceny zemědělských výrobců nižší o 13,2 %. Ceny průmyslových výrobců byly vyšší o 3,9 %, stavebních prací o 4,1 % a tržních služeb o 4,2 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** klesly v úhrnu o 3,9 %. Ceny rostlinných výrobků se snížily o 6,2 % v důsledku poklesu cen obilovin o 7,7 %, olejnin o 6,7 %, brambor o 5,7 % a ovoce o 13,6 %. Ceny zeleniny vzrostly o 0,5 %. Ceny živočišných výrobků klesly o 1,3 %. Snížily se ceny mléka o 2,1 %, drůbeže o 2,7 % a skotu o 0,3 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 1,2 % (největší meziměsíční pokles od roku 1990). Nejvýznamněji klesly ceny v odvětvích koksů a rafinérských ropných výrobků o 9,7 %, základních

kovů, hutních a kovodělných výrobků o 1,5 % a potravinářských výrobků, nápojů a tabáku o 1,1 % (zejména ceny průmyslových krmiv o 6,5 %). Vzrostly především ceny elektřiny, plynu a vody o 0,8 %, dopravních prostředků o 0,5 % a strojů a zařízení o 0,3 %.

Ceny **stavebních prací** se zvýšily o 0,2 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví klesly o 0,7 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** se zvýšily o 0,7 % v důsledku růstu cen podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 1,2 % (nejvíce rostla cena za reklamu v TV a rozhlas, a to o 9,7 %).

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** výrazně klesly, a to o 13,2 % (v září o 4,4 %). Ceny rostlinných výrobků klesly o 20,2 % zejména v důsledku nižších cen obilovin o 28,6 % (v září pokles o 12,6 %) a brambor o 16,3 %. Dále klesly ceny ovoce o 43,3 % a zeleniny o 24,0 %. Ceny olejnin byly nižší o 3,5 %. Ceny živočišných výrobků klesly o 4,0 %. Klesly ceny vajec o 10,7 %, mléka o 8,6 %, drůbeže o 6,0 % a skotu o 2,5 %. Ceny prasat byly vyšší o 6,8 %.

Ceny **průmyslových výrobců** stouply o 3,9 % (v září o 5,5 %). Nejvýraznější vliv na úroveň celkové cenové hladiny měly ceny elektřiny, plynu a vody nárůstem o 9,6 %, ceny základních kovů, hutních a kovodělných výrobků růstem o 9,1 % a potravinářských výrobků o 3,5 %. Meziročně klesly především ceny dopravních prostředků o 5,2 %, ceny dřeva a výrobků ze dřeva o 5,7 % a pryžových a plastových výrobků o 1,8 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin se meziročně nejvíce zvýšily ceny energií o 9,4 % a mezioduků o 3,3 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 4,1 % (v září o 4,3 %), ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly o 1,7 % (v září o 2,7 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 4,2 % (v září o 4,0 %). Vzrostly ceny podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu o 6,0 % (růst cen za reklamní služby o 10,0 % a za inženýrské a architektonické poradenství o 10,8 %), dále ceny v nákladní dopravě a skladování o 3,6 %.

Nezaměstnanost

Počet uchazečů o zaměstnání v říjnu 2008 ve srovnání se zářím mírně poklesl (o 2 853) a hodnota registrované míry nezaměstnanosti poklesla na úroveň 5,2 % (o 0,1 p.b.), což představuje meziroční pokles o 0,6 p.b.

K 31. 10. 2008 **míra registrované nezaměstnanosti** činila **5,20 %** (září – 5,31 %, říjen 2007 – 5,78 %). Ze 14 krajů má vyšší než průměrnou míru nezaměstnanosti 7 krajů, a to Ústecký (9,22 %), Moravskoslezský (7,73 %), Karlovarský (6,70 %), Liberecký (6,12 %), Jihomoravský (5,98 %), Olomoucký (5,76 %) a Zlínský (5,29 %). Z jednotlivých okresů byla nejvyšší míra nezaměstnanosti v okrese Most (11,99 %), Karviná (11,06 %), Děčín (9,76 %), Teplice (9,72 %), Hodonín (9,40 %), Bruntál (9,27 %) a Ústí nad Labem (9,24 %). Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v okresech Praha-východ a Praha-západ (1,72 %) a Hlavní město Praha (2,06 %). **Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 6,65 % a mužů 4,11 %**. Ve všech okresech republiky byla zaznamenána vyšší míra nezaměstnanosti žen než mužů.

K 31. 10. 2008 úřady práce evidovaly celkem 311 705 osob, což je o 2 823 osob méně než ke konci předchozího měsíce. Meziročně poklesl počet uchazečů o zaměstnání o 37 137 osob.

K 31. 10. 2008 bylo registrováno 26 504 nezaměstnaných **absolventů škol a mladistvých**, je to o 2 381 osob méně než v minulém měsíci a o 1 144 osob méně než v říjnu 2007. Na celkové nezaměstnanosti se tak podílejí 8,5 % (září - 9,2 %, říjen 2007 - 7,9 %). V průběhu října bylo na úřadech práce nově zaevidováno 49 403 osob. Je to o 14 484 osob méně než v předchozím měsíci a o 3 434 osob více než v říjnu 2007. Do nového zaměstnání v průběhu října 2008 nastoupilo 32 995 osob (tj. o 5 243 osob méně než v předchozím měsíci a o 6 400 osob méně než v říjnu 2007). 19 261 uchazečů bylo z evidence vyřazeno bez umístění (sankční vyřazení, odchod do důchodu atd.).

Úřady práce evidovaly k 31. 10. 2008 celkem 130 124 **volných pracovních míst**. Je to o 9 433 míst méně než v předchozím měsíci a o 13 343 míst méně než v říjnu 2007. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 2,4 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Děčín (22,7), Jeseník (14,9), Bruntál (10,9) a Hodonín (10,4). K 31. 10. 2008 evidovaly úřady práce 3 939 **volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**, na jedno volné pracovní místo

připadalo 14,8 osob se zdravotním postižením.

V říjnu 2008 pobíralo **podporu v nezaměstnanosti** 105 283 osoby, což je 33,8 % celkového počtu osob vedených v evidenci (září - 33,0 %, říjen 2007 - 28,4 %).

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2008 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 360/2007 Sb. ze dne 5. prosince 2007, který stanovil příjmy ve výši 1 036,5 mld. Kč, výdaje ve výši 1 107,3 mld. Kč a schodek ve výši 70,8 mld. Kč. V rozpočtu po změnách (k 30. 9. 2008) došlo v celkových příjmech a výdajích ke změnám. Po úpravách stanovil rozpočet celkové příjmy ve výši 1 050,3 mld. Kč, celkové výdaje 1 121,6 mld. Kč a schodek 71,3 mld. Kč. Ke zvýšení rozpočtovaného schodku došlo na základě § 2, odst. 2 zákona o státním rozpočtu.

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly k 31. říjnu 2008 celkové příjmy státního rozpočtu výše 880,5 mld. Kč, celkové výdaje 869,5 mld. Kč a přebytek hospodaření 10,9 mld. Kč (v říjnu 2007 byl vykázán přebytek 27,2 mld. Kč).

Dosažené **celkové příjmy** ve výši 880,5 mld. Kč představovaly 83,8 % schváleného rozpočtu (v říjnu 2007 plněny na 86,6 %) a proti stejnému období minulého roku byly vyšší o 45,1 mld. Kč, tj. o 5,4 %. Meziroční růst ovlivnily především příjmy z daní a poplatků (růst o 20,6 mld. Kč, tj. o 4,7 %) a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení (růst o 19,5 mld. Kč, tj. o 6,5 %).

Celkové výdaje v objemu 869,5 mld. Kč čerpané ke konci října 2008 představují 77,5 % schváleného rozpočtu (v říjnu 2007 to bylo 76,5 %), což znamená meziroční růst o 61,4 mld. Kč, tj. o 7,6 %. Proti skutečnosti, resp. rozpočtu 2007, předpokládá letošní rozpočet po změnách nárůst o 2,7 %, resp. 6,2 %.

Celkové saldo hospodaření státního rozpočtu ke konci října 2008 dosáhlo přebytku 10,9 mld. Kč a je lepší o 70,4 mld. Kč než by odpovídalo úrovni rozpočtované alikvoty (-59,4 mld. Kč). Proti stejnému období roku 2007 je to výsledek horší o 16,3 mld. Kč.

Konjunkturální průzkum

Saldo souhrnného indikátoru důvěry (indikátoru ekonomického sentimentu) se v říjnu 2008 meziměsíčně snížilo o 5,9 bodu (v září o 3,1 bodu). Saldo podnikatelského indikátoru se snížilo o 4,3 bodu a saldo spotřebitelského indikátoru se snížilo o 12,6 bodu. Ve srovnání s říjnem 2007 je saldo souhrnného indikátoru důvěry o 16 bodů nižší, důvěra podnikatelů je nižší o 16,5 bodu a důvěra spotřebitelů je nižší o 14 bodů.

V **průmyslu** se v říjnu oproti září snížilo hodnocení současné celkové ekonomické situace. Hodnocení celkové i zahraniční poptávky se v říjnu snížilo výrazně. Zásoby se podle mínění respondentů zvýšily. Pro příští tři měsíce očekávají respondenti zpomalení výrobní činnosti a pokles zaměstnanosti. Očekávání celkové ekonomické situace jsou pro příští tři i šest měsíců nižší než v září. Využití výrobních kapacit ve zpracovatelském průmyslu se oproti předchozímu čtvrtletí snížilo a dosáhlo 85,3 %, zajištění práce zakázkami odhadují respondenti na 8,1 měsíců. Celkově se saldo indikátoru důvěry v průmyslu meziměsíčně snížilo o 8 bodů. Je o 25,6 bodu nižší než před rokem.

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v říjnu oproti minulému měsíci snížilo. Hodnocení současné celkové poptávky se snížilo také. Pro příští tři měsíce však respondenti předpokládají udržení tempa stavební činnosti při příznivém vývoji zaměstnanosti. Zajištění práce zakázkami odhadují respondenti na 9,1 měsíců. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří měsíců jsou nižší než v září, pro příštích šest měsíců jsou vyšší. Celkově se saldo indikátoru důvěry meziměsíčně snížilo o 3,5 bodu, ale je o 2,5 bodu vyšší než před rokem.

V odvětví **obchodu** se v říjnu ve srovnání se zářím snížilo hodnocení současné ekonomické situace. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců se také snížila. I zásoby se podle mínění respondentů v říjnu snížily. Celkově se saldo indikátoru důvěry v říjnu oproti září snížilo o 2,3 bodu a je o 11 bodů nižší než v říjnu 2007.

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v říjnu ve srovnání se zářím mírně zvýšilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky i její očekávání pro příští tři měsíce se téměř nezměnila. Očekávání ekonomické situace se pro příští tři měsíce nepatrně zvýšila, pro období příštích šesti měsíců se snížila. Celkově se saldo indikátoru důvěry oproti minulému měsíci zvýšilo o 0,3 bodu a je o 8,4 bodů nižší než před rokem.

Ze šetření mezi **spotřebiteli** v říjnu vyplynulo, že ve srovnání se zářím očekávají pro příštích

dvanáct měsíců zhoršení celkové ekonomické situace i své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se v říjnu oproti minulému měsíci značně zvýšil. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se snížil. Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci snížil o 12,6 bodu, v meziročním srovnání je o 14 bodů nižší.

Metodické vysvětlivky:

Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.

Od ledna 2006 je vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20 % váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.